

INGEZONDEN.

IMMUNISATIE TEGEN ROODVONK.

In dit *Tijdschrift* bldz. 1311 gaf ik een kort overzicht over immunisatie door middel van „diro”, toegepast in verschillende gemeenten door verschillende geneesheeren. De verkregen resultaten leken mij bevredigend. VELDHUIJZEN bldz. 1943 kan zich met deze uitspraak niet vereenigen, omdat door mij wel is opgegeven het aantal immunisaties en het aantal roodvonkgevallen, dat zich gedurende dien zelfden tijd bijv. in de gemeente den Haag heeft voorgedaan, doch niet werd vermeld de leeftijdsgroepen, zoowel van de geïmmuniseerden als van de roodvonk-kinderen. Ook wenscht hij opgave van het aantal kinderen van die leeftijdsgroepen in de betreffende gemeente.

Ik ben het met VELDHUIJZEN volkomen eens, dat de door mij verstrekte gegevens lang niet voldoende zijn tot het maken van vaststaande gevolgtrekkingen, vandaar de door mij gebezigde vage uitdrukking „bevredigend”. Niet ben ik het met VELDHUIJZEN eens, dat, wanneer de door hem gevraagde gegevens verstrekt werden, een juiste waardeering zou kunnen plaats hebben. Daarvoor zijn nog veel meer gegevens noodig o.a. het aantal gevaccineerde kinderen, dat vóór de behandeling voor roodvonk gevoelig waren en het aantal, dat nog gevoelig bleef daarna. Verder moet men niet vragen naar het aantal kinderen in de gemeente van dezelfde leeftijdsgroepen, zooals VELDHUIJZEN wil, doch men moet gelijktijd opgeven, hoeveel hiervan voor roodvonk gevoelig zijn. Ook hoe de besmettingsvoorwaarden van de groepen der kinderen zijn.

Ik neem aan, dat VELDHUIJZEN het met mij eens is, dat al deze gegevens slechts goed verkregen kunnen worden in inrichtingen als weeshuizen, enz., waar men de kinderen allen behoorlijk observeeren kan. In de groote practijk is dit evenwel niet mogelijk.

Dat ik toch de uitkomsten der „diro” immunisatie mededeelde, vindt zijn oorzaak daarin, dat wanneer op tal van plaatsen op gelijke wijze gewerkt wordt, de groote massa van verkregen gegevens waarde voor ons zullen krijgen. Ik hoop dan ook, dat anderen ons voorbeeld zullen volgen en hun resultaten zullen publiceren.

Den Haag.

D. J. HULSHOFF POL.

DE WAARDE DER BLOEDGROEPEN.

Ook na de laatste opmerkingen van collega VRISENDORP ter zake van het bovengenoemde vraagstuk, blijft het voor mij hoogst twijfelachtig, of iemand, behalve hijzelf, de gelijkwaardigheid zal erkennen in een vergelijking van het stelsel serumchromocyten eenerzijds en jodium-sublimaat anderzijds. Wordt deze vergelijikbaarheid met een zekere elegance door hem aangenomen, aan den anderen kant stelt hij voor het werken met begrip van serologische specificiteit zoodanig hooge eischen aan de exacte kennis omtrent de grondslagen daarvan, dat daarmede de geheele serologie binnen het gebied van dergelijke simplistische vergelijkingen wordt getrokken. De consequenties hiervan na te gaan, laat ik gaarne aan anderen over. Ik kan echter moeilijk de vraag, die hij mij stelt om nauwkeurige inlichtingen over het wezen der iso-haemagglutinatie, als serieus beschouwen. Hij zoekte een overzicht van de pogingen, die in het werk gesteld zijn om hierin licht te brengen, bijv. in het nieuwe boek van HIRSZFELD.

Over de noodzakelijkheid van een zorgvuldige techniek bij de bloedgroepenbepaling en voorzichtige oordeelvelling op grond van de verkregen resultaten was ik in mijn vorig stuk voldoende duidelijk. Andere moeilijkheden bij de classificatie, dan die, welke veroorzaakt worden door technische fouten, komen niet voor. (Ik zonder hier de zeer zeldzame autoagglutinatie uit). Het „ontbreken van

overgangsvormen en twijfelaars" stelt een goede techniek voorop en mijn standpunt wordt in een onjuist licht geplaatst door een erkende bron van fouten aan te voeren ter logenstraffing van deze bewering.

Waartoe het noodig is, de korte opsomming van de verschillende successieve opvattingen omtrent het aantal der bloedgroepen nog eens zonder het commentaar, dat ik er bij gaf, te herhalen, is mij niet duidelijk.

Waarom het onmogelijk zou zijn, dat twee theorieën omtrent een vraagstuk beide de tot een zeker tijdstip bekende feiten dekken, en dat eerst later bekend wordend feitenmateriaal ons in staat stelt de keuze tusschen beide theorieën te doen, is mij eveneens een raadsel. Kan de wordingsgang der wetenschap niet op honderdtallen voorbeelden wijzen van een dergelijk beloop van zaken? En zou men zich voor het verkrijgen van inzicht in de erfelijkheid der bloedgroepen a priori oogkleppen moeten aandoen? Dat MENDEL's geniale onderzoek den grondslag legde voor de erfelijkheidswetenschap, erkent iedereen — doch dat daarmee niet het laatste woord op dit gebied gesproken was, zal niemand bevreemden.

Is het noodig in een schriftelijken strijd steeds met zeer lange en volledige citaten te werken, om den lezer te overtuigen van de bedoeling der aangehaalde schrijvers? Uit het door mij weggelaten deel van het citaat naar FISCHER en a fortiori uit de door hem aangehaalde literatuur blijkt wel overtuigend, dat hij inderdaad het bloedgroepenvraagstuk bedoelt.

Het zal VRIESENDORP bekend zijn, dat de vereenigbaarheid van bloed van gever en ontvanger in hoofdzaak bepaald wordt door de agglutininen van den ontvanger. Daar deze, zooals ik vermeldde, bij den pasgeborene ontbreken (de bloedgroepsbepaling berust op de agglutinogenen), heeft dan de uitlating in de laatste alinea nog zin?

Ik meende, dat het noodig was, nog deze korte toelichtingen te geven.

Heerlen, 28 April 1928.

W. J. BAIS.

(Van redactiewege eenigszins bekort.)

BERICHTEN.

BUITENLAND.

ALGIERS. — **Effectenkweekerij.** Men weet, dat VORONOW in Algiers een „farm" heeft ingericht voor proefnemingen over het naar hem genoemde „effect". De Schotsche „Board of Agriculture" heeft daar een onderzoek doen instellen naar de mogelijkheid om VORONOW's methode voor de veeteelt nuttig te maken. De expeditie maakte kennis met een 17-jarigen stier, die reeds twee jaren lang op non-actief was. Medegedeeld werd, dat dit dier vier maanden na de eerste operatie uiterlijk geheel verjongd was en ook zijn taak weer kon vervullen. Drie jaren later was het „effect" weer verdwenen, doch een tweede operatie was weer met goed gevolg verricht. De Schotsche commissie vond de uitkomsten niet schitterend. De „levenskracht" kan ook toevallig zijn „herwonnen". Ook hadden 18 sprongen slechts 6 kalveren opgeleverd. VORONOW deelde ook mede, dat bij schapen de hoeveelheid en hoedanigheid van het vleesch verbeteren als de overplanting vóór de puberteit plaats heeft. Ook hiervan was de commissie niet overtuigd. Zij acht het echter wenschelijk, ook in Engeland proefnemingen over dit vraagstuk in het werk te stellen (*Lancet*).

RIO DE JANEIRO. — **Herseninstituut.** Prof. ALFONS JAKOB, privaat-docent te Hamburg, is door de Braziliaansche regeering uitgenoodigd, om te Rio de Janeiro een instituut voor hersenonderzoek in te richten en voordrachten te houden over de ziektekunde van den geest en het zenuwstelsel (*Policlínico*, 16 April).

JAPAN. — **Trachoom.** Te Tokyo heerscht het trachoom in ernstige mate. Ongeveer 330000 personen lijden eraan. De 73 politiebureaux der hoofdstad zullen